

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101184

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-11-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ КНУКіМ від 29 грудня 2023 № 71-а

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Купрій Тетяна Іванівна

2. Tetiana Kuprii

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2039-089X

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 034

Назва наукової спеціальності: Культурологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Культурологія

Дата захисту: 22-12-2023

Спеціальність за освітою: режисер театралізованих вистав і свят

Місце роботи здобувача: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 3112

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 19.21, 19.61, 19.01

Тема дисертації:

1. Модернізаційні перетворення телебачення в Україні у контексті цифрової медіатизації: стан і перспективи
2. The Modernization Transformations of Television in Ukraine in the Context of Digital Mediatization: Status and Perspectives

Реферат:

1. Дисертація присвячена з'ясуванню специфіки, стану і перспектив модернізаційних перетворень телебачення в Україні у контексті цифрової медіатизації. Досягнення поставленої мети визначило вирішення таких завдань: розкрити стан наукового розроблення проблеми та джерельну базу дослідження; систематизувати основні підходи до концептуалізації процесів медіатизації як детермінанти модернізаційних перетворень телебачення в Україні; виявити специфіку трансформації каналів дистрибуції та споживання телевізійного продукту; проаналізувати медійне поведіння аудиторії сучасного телебачення; дослідити формально-змістовні характеристики так званого телебачення 2.0; охарактеризувати телебачення як засіб творення та презентації культури, а також його вплив на формування світоглядних настанов і ціннісних орієнтацій; розкрити роль телебачення у становленні єдиного інформаційного і культурного простору та інтеграції суспільства. Об'єктом дослідження є телебачення України, предметом – специфіка, стан і перспективи модернізаційних перетворень телебачення в Україні у контексті цифрової

медіатизації. Процес медіатизації означає те, як організації та громадські структури у своїй діяльності починають орієнтуватися на логіку ЗМІ (В. Шульц). Медіатизація – домінуючий чинник у розвитку суспільства, який за своїми наслідками осмислюється на рівні інших масштабних перетворювальних процесів, наприклад, таких, як глобалізація. Найбільш поширеними є соціально-конструктивістські, символіко-інтеракціоністські теорії медіатизації, що забезпечило їй гідне місце у ширшій концептуальній галузі досліджень. Оскільки інституціоналізовані та технологічні засоби зв'язку стали невід'ємною частиною всіх сфер людського життя, концепції медіатизації намагаються пояснити тривалі процеси взаємозв'язку між змінами засобів масової інформації та соціокультурними змінами. Перетворюючи суспільні інститути, медіатизація є динамічним, амбівалентним і багатошаровим процесом. Констатовано, що телебачення, зокрема його технічна складова, протягом відносно тривалого періоду свого розвитку зазнало значних трансформацій: удосконалилося технічне оснащення, зросли можливості передавання інформації від одноканальності до багатоканальності, розширилися канали передавання телевізійного сигналу: кабельний, супутниковий, кабельно-цифровий, супутниково-цифровий, інтернет. Встановлено, що українське інтернет-телебачення сьогодні, як і в усьому світі, – це, з одного боку, взаємодія традиційного телебачення з мережею, з іншого – розвиток сервісів трансляції телебачення та відеоконтенту в мережі Інтернет (Youtube, Smart TV тощо). Відзначено, що американський телевізійний сервіс HBO – концептуальний зразок «преміум-каналів» в усьому світі – привніс істотні інновації в телевізійні жанри, пропонуючи альтернативу типовому телевізійному нарративу, нові та креативні способи розповіді історію, живлячись із різних стилів та естетики телевізійних жанрів. У свою чергу Netflix використовує жанри, які вже є частиною репертуару аудиторії, для якої й створюється оригінальний контент, який відображає елементи та естетику серіалів, що транслюються на кабельному телебаченні, наприклад, полемічні сюжети тощо. Узагальнено, що телебачення є формою вираження культури, що передбачає дослідження специфіки його дискурсивної форми в артикуляції з аспектами його матеріальності (Р. Вільямс), і водночас культурним пристроєм, що має власні форми, логіку та зв'язки, місце видимості, яке ритуалізує манери інтерпретації світу та соціально прийнятні способи «спостереження» (Х. Мартін-Барберо). Телебачення – це продукт і водночас процес, це культура і водночас засіб творення культури, інструмент сприяння певним подіям. Телебачення сприяє: а) узгодженості між культурними стандартами, нормами, зразками поведінки; б) впровадженню культурних стандартів у поведінку людей шляхом регулювання громадської думки; в) є суб'єктом обміну культурними смислами, символами та значеннями в суспільстві, що інтегрується; а також г) чинником соціальної диференціації та водночас її продуктом, відіграючи свою специфічну роль у сучасному світі. Підсумовано, що соціокультурні потреби спонукають до різноманітності використання можливостей телебачення в суспільстві, нових взаємодій та відповідних наслідків. Як продукт масової культури, телебачення транслює цінності суспільства споживання, пропонуючи так званий еталон «справжнього» життя, у результаті чого не просто розмивається межа реальності, а створюється інша змінена реальність, здатна поширювати різні стереотипи, цінності, зразки престижності, частіше взяті із західної культури. Йдеться про гомогенізацію культури, збільшення її одноманітності з орієнтацією на «нижчі» зразки, що призводить до деградації у духовному житті суспільства.

2. The dissertation is devoted to clarifying the specifics, status and prospects of modernization transformations of television in Ukraine in the context of digital mediatization. The achievement of this goal determined the solution of the following tasks: to reveal the state of scientific development of the problem and the source base of the study; to systematize the main approaches to the conceptualization of mediatization processes as a determinant of modernization transformations of television in Ukraine; to identify the specifics of the transformation of distribution channels and consumption of television products; to analyze the media behaviour of the audience of modern television; to study the formal and substantive characteristics of the so-called television 2.0; to characterize television as a means of creating and presenting culture, as well as its impact on the formation of worldview and value orientations; to reveal the role of television in the formation of a single information and cultural space and the integration of society. The object of the study is Ukrainian television, the subject is the specifics, state and prospects of modernization transformations of television in Ukraine in the context of digital mediatization. It is stated that television, in particular its technical component, has undergone significant

transformations over a relatively long period of its development: technical equipment has improved, the possibilities of information transmission from single to multi-channel have increased, and the channels of television signal transmission have expanded: cable, satellite, cable-digital, satellite-digital, and the Internet. It is established that Ukrainian Internet television today, as in the rest of the world, is, on the one hand, the interaction of traditional television with the network, and on the other hand, the development of services for broadcasting television and video content on the Internet (YouTube, Smart TV, etc.). Interactive television (ITV) is currently presented in three forms: the so-called Enhanced TV, personalized TV and intermedia interaction. The main trends in the development of modern terrestrial television are the completion of broadcasting digitalization; improvement of signal delivery quality; launch of streaming broadcasting; development of technology for delayed viewing of content on the Internet; development of interactive services (TV pause, broadcast recording, Second Screen); gradual adaptation of terrestrial television to cross-platform and integration with other types of media. It is generalized that television is a form of cultural expression that involves the study of the specifics of its discursive form in articulation with aspects of its materiality (R. Williams) and at the same time a cultural device that has its forms, logic and connections, a place of visibility that ritualizes the ways of interpreting the world and socially acceptable ways of “watching” (J. Martin-Barbero). Television is a product and a process at the same time, it is a culture and a means of creating culture, a tool for promoting certain events. Television promotes a) coherence between cultural standards, norms, and patterns of behaviour; b) implementation of cultural standards in human behaviour by regulating public opinion; c) is a subject of exchange of cultural meanings, symbols, and values in an integrating society; and d) is a factor of social differentiation and at the same time its product, playing its specific role in the modern world. It is summarized that sociocultural needs lead to a variety of uses of television in society, new interactions and corresponding consequences. As a product of mass culture, television broadcasts the values of the consumer society, offering a so-called standard of “real” life, which not only blurs the boundaries of reality but creates another altered reality capable of spreading various stereotypes, values, and prestige models, most often taken from Western culture. It is about the homogenization of culture, increasing its uniformity with a focus on “lower” models, which leads to degradation in the spiritual life of society. However, mass culture also has certain advantages that can be used to improve the spiritual life of society, such as the accessibility of cultural values and traditions. This tendency does not disintegrate but rather integrates society through the widespread dissemination of mass culture standards by the media, and television in particular. Television in this process performs a sociodynamic function, which consists in the production, distribution and consumption of cultural values.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Купрій Т. І. Концептуалізація медіатизації культури: зарубіжний досвід конституювання. Вісник національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2023. № 2. С. 48–54.
- Купрій Т. І. Взаємозв'язок телебачення, культури і суспільства: культурологічний аналіз зарубіжного дискурсу. Культурологічний альманах. 2023. № 2. С. 256–262.
- Купрій Т. І. Телебачення як чинник формування єдиного культурного простору та інтеграції суспільства. Вісник національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2023. № 3. С. 63–68.

- Soroka I., Guskova N., Plutalov S., Tsyselska O., Kuprii T. Speech techniques as an important tool of verbal action in the art of the actor. *Studies in Media and Communication*. 2022. Vol. 10. Is. 3. P. 185–192.
- Купрій Т. І. Зміни популярності телебачення в епоху інтернету і соцмереж. Розвиток суспільства та науки в трансформаційних умовах : матеріали наук.-практ. конф., м. Чернігів, 28–29 липня 2023 р. Одеса, 2023. С. 19–21.
- Купрій Т. І. Інтернет-телебачення: переваги та особливості функціонування. Гуманітарні та природничі науки: актуальні питання : матеріали наук.-практ. конф., м. Львів, 25–26 серпня 2023 р. Одеса, 2023. С. 18–21.
- Купрій Т. І. Вплив телебачення на ціннісні орієнтації під час повномасштабної війни росії проти України. *Scientific method: reality and future trends of researching : collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the II International Scientific and Theoretical Conference, August 25, 2023. Zagreb, Republic of Croatia: European Scientific Platform. Zagreb, 2023. С. 226–227.*
- Купрій Т. І. Споживання телевізійного контенту в сучасній Україні на прикладі споживання новин. *Sectoral research XXI: characteristics and features: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the VI International Scientific and Theoretical Conference, September 8, 2023. Chicago, USA: European Scientific Platform. Chicago, 2023. P. 180–182.*
- Купрій Т. І. Трансформація телеканалу «Культура» під впливом тенденцій цифровізації. Цифрове наукове суспільство: соціально-економічні, правові та міжнародні аспекти : матеріали I Міжнар. наук. конф., 15 вересня 2023 р., м. Львів. Львів, 2023. С. 198–200

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чайковська Олена Антонівна
2. Olena Chaikovska

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Безручко Олександр Вікторович
2. Oleksandr Bezruchko

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8360-9388

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Денисюк Жанна Захарівна
2. Zhanna Denysyuk

Кваліфікація: д. культ., доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0833-2993

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Галудзіна-Горобець Вікторія Ігорівна
2. Victoria Galudzina-Horobets

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0757-666

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гарачковська Оксана Олександрівна

2. Oksana Harachkovska

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8599-6430

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Трач Юлія Василівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Трач Юлія Василівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Тимофеева К.О.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна